

Propozycja zmiany w ujęciu legislacyjnym:

Art. ... W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374, 567, 568, 695 i 875) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 14 h:

a) w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„W przypadku projektu uchwały dotyczącej wyborów dokonywanych przez organy samorządów zawodowych, członków danego organu powiadamia się o nazwisku i imieniu kandydatów oraz o liczbie mandatów w danych wyborach.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Uchwałę podjętą w trybie, o którym mowa w ust. 1, podpisuje przewodniczący organu kolegialnego albo inny upoważniony przez niego członek tego organu biorący udział w głosowaniu.”;

2) po art. 14h dodaje się art. 14ha w brzmieniu:

„Art. 14ha. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, zebrania rejonowe, o których mowa w art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 75) oraz wybory odbywające się w ich trakcie mogą odbywać się w miejscu określonym przez radę okręgowej izby radców prawnych w sposób, który nie wymaga jednoczesnej obecności uprawnionych do głosowania.

2. Wybory przeprowadzone w sposób, o którym mowa w ust. 1, są ważne bez względu na to, ile osób uprawnionych do głosowania wzięło w nich udział.

3. Sposób przeprowadzenia wyborów, o których mowa w ust. 1, a także wyborów organów samorządu radców prawnych lub wyborów osób pełniących funkcję w tych organach lub funkcję w samorządzie radców prawnych, które odbywają się w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, określa Krajowa Rada Radców Prawnych.

4. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 1, w okręgowych izbach radców prawnych nie przeprowadzono wyborów na kolejną kadencję organów samorządu radców prawnych lub wyboru osób pełniących funkcję w tych organach lub w samorządzie radcowskim,

dotychczasowe organy samorządu radców prawnych i osoby pełniące funkcje w tych organach lub w samorządzie radcowskim działają do czasu wyboru oraz ukonstytuowania się nowych organów samorządu radców prawnych lub do czasu wyboru osób do pełnienia funkcji w tych organach lub w samorządzie radcowskim, nie dłużej jednak niż przez trzy miesiące od zakończenia kadencji organów samorządu radców prawnych, z tym że nie dłużej niż do 5 października 2020 r. Przepis stosuje się odpowiednio do zastępców rzecznika dyscyplinarnego.”

Uzasadnienie

I - 14 h

1. Art. 14 h ust. 2 – dodanie zdania drugiego ma rozwiązać wątpliwości związane z koniecznością powiadomienia członków organu o treści uchwały przed jej podjęciem; w przypadku uchwał wyborczych nie ma takiej możliwości z uwagi na brak wiedzy, jakie będzie rozstrzygnięcie wyborcze, z uwagi na to, że z zasady jest więcej, niż jeden kandydat. Dotychczasowa linia orzecznicza SN wskazuje na przyjęcie koncepcji, iż organy kolegialne samorządu, takie jak Krajowa Rada Radców Prawnych czy rady okręgowych izb radców prawnych wypowiadają się w formie uchwał. Dotyczy to także aktu wyboru dokonywanego przez taki organ, który określany jest w wypowiedziach SN mianem uchwały kreacyjnej. Skorzystanie z możliwości stworzonych przez art. 14 h w przypadku wyborów, ułatwiłoby zatem wprowadzenie proponowanej zmiany – pozwala ona bowiem na znaczące uproszczenie procedury.

2. Dodanie art. 14 h ust. 4: Podejmowanie uchwał w trybie art. 14 h w trybie (bezpośredniego) komunikowania się na odległość w dobie epidemii COVID-19 usuwa niewątpliwie niebezpieczeństwo zarażenia się członków organów kolegialnych. Nie mniej jednak, biorąc pod uwagę dotychczasowe orzecznictwo i wypowiedzi doktryny, może pojawić się potrzeba podpisania takiej uchwały przez wszystkich głosujących, m.in. indywidualnych aktów administracyjnych. Niweczy to zatem pozytywne elementy związane z brakiem fizycznego kontaktu głosujących. Aby uniknąć takiej sytuacji proponuje się dodanie tej jednostki redakcyjnej.

II Art. 14 ha - wprowadzenie ma umożliwić uruchomienie lub kontynuację procesów wyborczych w samorządzie radców prawnych w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Regulacja ogranicza się w skutkach wyłącznie do tego samorządu.

1. Zaproponowane rozwiązania (ust. 1) zakłada możliwość (nie obowiązek) przeprowadzenia zebrań rejonowych w postaci określonego w czasie procesu głosowania we wskazanym (przez daną radę okręgową izby radców prawnych) miejscu. Nie chodzi tu w jakiegokolwiek mierze o obecność zdalną, co wyklucza proponowane sformułowanie mówiące o "jednoczesnej obecności" głosujących. Celem tej regulacji jest umożliwienie przeprowadzenia zebrań rejonowych tak, aby zminimalizować jednoczesne uczestnictwo potencjalnie dużej grupy osób w jednym miejscu, z zachowaniem możliwości bezpośredniego i osobistego głosowania członków samorządu w trakcie zebrania rejonowego, uwzględniając, że § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U z 2020 r. poz. 878) nie dotyczy działań wewnątrzsamorządowych (zebrań, zgromadzeń). Zaproponowane brzmienie, poprzez odwołanie się do "obecności" w określonym "miejscu" wyklucza jednocześnie - jak już wspomniano - możliwość interpretowania przepisu jako zezwolenia na wprowadzenie zdalnego głosowania (bez fizycznej obecności uprawnionego). Zebrania rejonowe mogłyby się odbywać poprzez oddawanie głosów w siedzibach izb lub innych wskazanych miejscach przez rady okręgowe miejscach – przykładowo przez cały dzień po sprawdzeniu tożsamości i wydaniu karty wyborczej oraz przy zachowaniu wszelkiej ostrożności i zastosowaniu obostrzeń epidemiologicznych.

2. Art. 14 ha ust. 2 - Zaproponowane rozwiązanie umożliwia przeprowadzenie wyborów odbywających się w trakcie zebrań rejonowych zgodnie z obowiązującą, wynikającą z regulacji wewnętrznych, zasadą ważności zebrań rejonowych niezależnie od quorum, bez konieczności ich zwołania w drugim terminie. Zasada nie pozostaje w sprzeczności z regulacjami ustawowymi, które przewidują wymóg quorum jedynie dla kolegialnych organów samorządowych.

3. Art.14ha ust 3 - przepis ten wprowadza kompetencję dla Krajowej Rady Radców Prawnych do stworzenia szczególnej regulacji dotyczącej procesu wyborczego. To ograniczone na czas epidemii rozwiązanie jest spowodowane potrzebą szybkiej reakcji normatywnej samorządu związanej z opracowaniem technicznej strony przeprowadzania wyborów. Wraz ze zmieniającymi się zaleceniami Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego oraz swoistą nieprzewidywalnością przebiegu epidemii Krajowa Rada, jako organ znacząco mniej liczny niż Krajowy Zjazd, jest bardziej predystynowana do elastycznej reakcji na zmieniające

się warunki faktyczne. Zakres uprawnienia ograniczony zostałby - jak zaznaczono - do porządkowych aspektów przeprowadzania wyborów, na co wskazuje sformułowanie "sposób przeprowadzania" i nie dotyczyłby podstawowych zasad przeprowadzania wyborów zastrzeżonych kompetencyjnie do Krajowego Zjazdu.

4. Art. 14ha ust. 4 - Treść ostatniego, czwartego ustępu projektowanego art. 14 ha spowodowana jest potrzebą rozwiania wątpliwości, co do faktu upływu czasu wyznaczonego przez instytucję kadencji. Istnieje bowiem ewentualna możliwość takiej interpretacji przepisów ustawy o radcach prawnych, zgodnie z którą działanie do czasu ukonstytuowania się organów nie obejmuje funkcji dziekana czy zastępcy rzecznika dyscyplinarnego (nie są organami), jak też, że zasada kontynuacji odnosi się tylko do sytuacji, gdy potencjalny skład organu już został wyłoniony w wyborach. W tym ostatnim przypadku rozumienie "ukonstytuowania się" związane jest z przekonaniem, że wybory członków nowego organu już miały miejsce (konkretne osoby zostały wybrane na nową kadencję), a jedynie sam organ w nowym składzie nie zebrał się. Ustęp czwarty miałby zatem umożliwić uniknięcie potencjalnych sporów w tym zakresie, a w szczególności zapobiec doprowadzeniu do stanu paraliżu działalności samorządu. Zamiarem samorządu nie jest przedłużenie kadencji organów na poziomie krajowym.